

Miejsce
na naklejkę
z kodem szkoły

dysleksja

MHS-P1A1P-062

EGZAMIN MATURALNY Z HISTORII SZTUKI

Arkusz I

POZIOM PODSTAWOWY

Czas pracy 120 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 23 strony (zadania 1 – 29). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
3. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
4. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
5. Wypełnij tę część karty odpowiedzi, którą koduje zdający. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
6. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Zamaluj pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz właściwe.

Życzymy powodzenia!

ARKUSZ I

MAJ
ROK 2006

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie
100 punktów

Wypełnia zdający przed
rozpoczęciem pracy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

--	--	--

KOD
ZDAJĄCEGO

Zadanie 1. (4 pkt)

Rozpoznaj i wpisz poniżej:

- a) nazwę dzieła architektonicznego
- b) miejscowość, w której się znajduje
- c) styl lub epokę, w której powstało

A

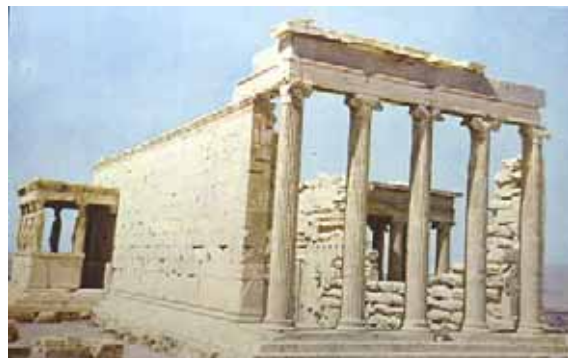
- a) *Arsenal*
- b) *Gdańsk*
- c) *manieryzm*

B

- a) *Pałac Kultury*
- b) *Warszawa*
- c) *socrealizm*

C

- a) *pałac Działyńskich*
- b) *Kórnik*
- c) *neogotyck*

D

- a) *Erechtejon*
- b) *Ateny*
- c) *starożytna Grecja*

Zadanie 2. (3 pkt)

Każdej budowli (a-e) przyporządkuj nazwisko właściwego architekta (A-F).

Budynki:

- a) Altes Museum, Berlin
- b) Cristal Palace, Londyn
- c) Pałac Staszica, Warszawa
- d) Willa pod Jedłami, Zakopane
- e) Gmach Opery, Paryż

Architekci:

- A. Charles Garnier
- B. Stanisław Witkiewicz
- C. Karl Friedrich Schinkel
- D. Antonio Corazzi
- E. Joseph Paxton
- F. Christian P. Aigner

a) *C*

b) *E*

c) *D*

d) *B*

e) *A*

Zadanie 3. (2 pkt)

Podaj nazwy stylów i uszereguj chronologicznie przedstawione poniżej przykłady greckiego malarstwa wazowego, wpisz do tabeli litery w odpowiedniej kolejności

A

styl *czarnofigurowy*

B

styl *geometryczny*

C

styl *czerwonofigurowy*

najstarsze

najmłodsze

<i>B</i>	<i>A</i>	<i>C</i>
----------	----------	----------

Zadanie 4. (2 pkt)

Uzupełnij zdanie:

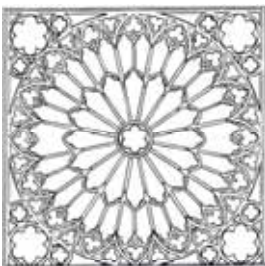
Malowidło „Pocałunek Judasza” w Kaplicy Scrovegnich (kaplica Arena) w *Padwie*
(nazwa miasta)namalował *GIOTTO* w technice *fresku*.**Zadanie 5. (2 pkt)**

Przy wymienionych niżej założeniach ogrodowych wpisz nazwy odpowiadających im typów ogrodów: francuski (F) i angielski (A).

Nazwy założeń ogrodowych	Typ założenia
Wersal	<i>F</i>
Łazienki Królewskie	<i>A</i>
Arkadia Nieborowska	<i>A</i>
Vaux le Vicomte	<i>F</i>
Wilanów	<i>F / F i A</i>

Zadanie 6. (3 pkt)

Przyporządkuj podane nazwy elementów architektonicznych odpowiednim rysunkom (A–H) i wpisz je do tabeli.

biforium, portal, lizena, rozeta, maswerk, fiala, głowica kostkowa, baza, filar zoomorficzny

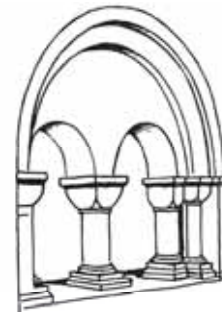
A

B

C

D

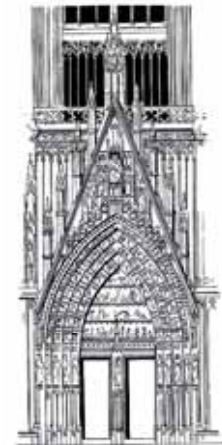
E

F

G

H

	Romańskie	Gotyckie
A.		<i>rozeta</i>
B.		<i>maswerk</i>
C.	<i>baza</i>	
D.	<i>biforium</i>	
E.		<i>fiala</i>
F.	<i>filar</i>	
G.	<i>głowica kostkowa</i>	
H.		<i>portal</i>

Zadanie 7. (3 pkt)

Rozpoznaj przedstawione dzieło i określ:

- a) autora: *Francisko Goya*.
- b) tytuł dzieła: *Gdy rozum śpi, budzą się upiory*
- c) czas powstania (z dokładnością do 10 lat): *1796-1798*
- d) z jakim nurtem w sztuce wiążesz twórczość tego artysty: *romantyzm*
- e) technikę wykonania: *akwaforta z akwatintą*
- f) tytuł cyklu, do którego dzieło należy: *Kaprysy*

Zadanie 8. (4 pkt)

Zidentyfikuj przedstawione postacie i wpisz pod ilustracjami ich imiona:

A*Św. Sebastian***B***Św. Hieronim***C***Salome***D***Św. Franciszek***E***Ewa*

Zadanie 9. (2 pkt)

Wybierz właściwe wyjaśnienie terminu, zakreślając odpowiednią literę:

Assemblage (assamblaż) to:

- a) technika zdobnicza naśladowująca usłojenie drewna, wykonywana na różnych podłożach.
- b) technika polegająca na zestawieniu na płaszczyźnie wycinków różnych materiałów w zamierzoną całość kompozycyjną.
- c) termin użyty po raz pierwszy przez J. Dubuffeta w 1950 roku na określenie dzieł powstałych ze złożenia fragmentów trójwymiarowych przedmiotów.

Emballage (ambalaż) to:

- a) typ działania plastycznego, rozpowszechniony w latach 60. XX w., polegający na tworzeniu obiektów sztuki o wyglądzie przedmiotów opakowanych.
- b) przedmioty fabryczne, podniesione do rangi sztuki przez artystę, który pozbawia je pierwotnej funkcji, przez umieszczenie w artystycznym kontekście.
- c) operowanie w malarstwie tylko jedną barwą w kilku odcieniach w celu uzyskania jednakowego tonu całego malowidła.

Dripping to:

- a) technika warsztatowa łącząca elementy techniki graficznej i fotograficznej, gdzie rysunek wykonuje się igłą na zaczernionej płycie fotograficznej, a odbitki metodą kontaktową.
- b) termin określający technikę i sposób malowania, polegający na spontanicznym chlapaniu, rozlewaniu, kapaniu farbą na płótno.
- c) forma artystycznej wypowiedzi operująca ciągiem zdarzeń o częściowo zaplanowanej strukturze, otwarta na przypadek i improwizację, dążąca do wciągnięcia w akcję widza i uczynienia z niego współtwórcy wydarzenia.

Zadanie 10. (2 pkt)

Uzupełnij tabelę, wpisując obok dzieł nazwę muzeum i miasto, w którym się ono znajduje.

Muzea: Muzeum Narodowe, Prado, Stara Pinakoteka, Galeria Drezdeńska, Luwr, Galeria w Sukiennicach, Uffizi

Miasta: Drezno, Paryż, Gdańsk, Florencja, Kraków, Madryt, Wiedeń

Dzieło	Muzeum	Miasto
J.L. David, <i>Koronacja Napoleona</i>	<i>Luwr</i>	<i>Paryż</i>
F. Goya, <i>Rozstrzelanie Powstańców Madryckich</i>	<i>Prado</i>	<i>Madryt</i>
H. Memling, <i>Ołtarz Sądu Ostatecznego</i>	<i>Muzeum Narodowe</i>	<i>Gdańsk</i>
S. Botticelli, <i>Narodziny Wenus</i>	<i>Uffizi</i>	<i>Florencja</i>
H. Siemiradzki, <i>Pochodnie Nerona</i>	<i>Galeria Sukiennice</i>	<i>Kraków</i>
Rafael Santi, <i>Madonna Sykstyńska</i>	<i>Galeria Drezdeńska</i>	<i>Drezno</i>

Zadanie 11. (3 pkt)

Podaj nazwy przedstawionych rzeźb oraz rozpoznaj styl (lub epokę), który każda z nich reprezentuje

Aa) *Mojżesz*b) *renesans***B**a) *Grupa Laokoon*b) *grecka sztuka hellenistyczna***C**a) *Merkury*b) *manieryzm***D**a) *Głowa Nefretete*b) *starożytny Egipt (Nowe Państwo)***E**a) *Pomnik ks. Józefa Poniatowskiego*b) *klasycyzm*

Zadanie 12. (1 pkt)

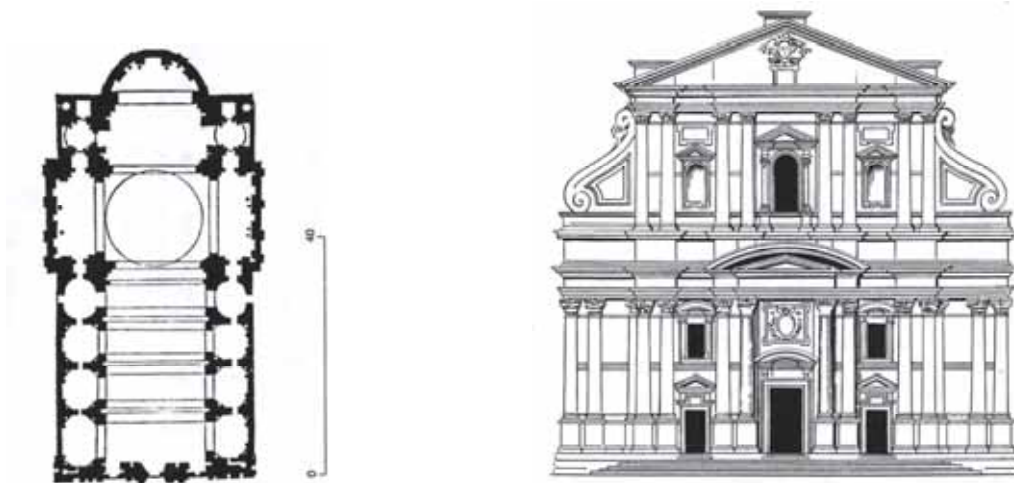
Uzupełnij poniższe zdania:

W roku 1874, w paryskim atelier fotografa Nadara, wystawili swe obrazy młodzi malarze, których od tego momentu zaczęto nazywać *impresjonistami*.

Dzieło, od którego została utworzona nazwa tego kierunku nosi tytuł „*Impresja – wschód Słońca*”, a jego autorem jest *Claude Monet*.

Zadanie 13. (2 pkt)

Rozpoznaj kościół, którego plan i widok fasady przedstawiono poniżej.

Uzupełnij zdanie:

Jest to kościół pod wezwaniem *Il Gesu*, znajduje się w *Rzymie*.
(nazwa miasta)

Został wzniesiony dla zakonu *Jezuitów* w *XVI* wieku.

Zadanie 14. (3 pkt)

W tabeli podano tytuły dzieł i nazwiska ich autorów. Obok tytułu obrazu wpisz nazwę techniki malarskiej, w której został wykonany:

Dzieło	Technika - podłoże
A. Masaccio, <i>Wygnanie z Raju</i> z Kaplicy Brancaccich	<i>fresk</i>
B. Piero della Francesca, <i>Chrzest Chrystusa</i>	<i>tempera na desce</i>
C. Leonardo, <i>Dama z gronostajem</i>	<i>olej na desce</i>
D. Delacroix, <i>Kobiety algierskie</i>	<i>olej na płótnie</i>
E. Polski portret trumienny	<i>olej na blasze</i>

Zadanie 15. (10 pkt)

Porównaj przedstawione poniżej obrazy:

OBRAZ A**OBRAZ B**

	OBRAZ A Cabanel, <i>Narodziny Wenus</i> (1863r.)	OBRAZ B Chełmoński, <i>Babie lato</i> (1875r.)
a) określ i scharakteryzuj typ przedstawienia każdego z dzieł	<i>Temat mitologiczny</i>	<i>Realistyczna scena rodzajowa</i>
b) porównaj formę, omawiając środki malarskie: - kolorystyka - światłocień - sposób wykończenia	<i>kolorystyka</i> – delikatna, – szeroka gama barwna, – barwy pastelowe, („perłowe” ciało Wenus), – kontrasty temperaturowe (ciepłe ciała – zimne tło), – zróżnicowanie walorowe, – miękki modelunek światłocieniowy, – rysunkowe opracowanie formy (podstawą jest rysunek), – gładkość faktury, niewidoczne ślady pędzla, – akademickie „fini”.	<i>kolorystyka</i> – wąska gama barwna (dominują barwy ciepłe i złamana biel), – barwy złamane, – kontrasty walorowe, – kontrasty światłocieniowe, – większa rola plamy (barwnej), – wyraźna faktura, – pozorna „szkicowość” formy.
c) sformułuj wniosek dotyczący stylu i sposobu ujęcia tematu; podaj nazwy kierunków malarskich, reprezentowanych przez oba dzieła	<i>Zestawienie idealizowanego akademizmu z nieco brutalnym realizmem.</i> <i>Przy analogicznej kompozycji i podobnie ujętej leżącej postaci kobiecej, oba obrazy reprezentują odmienne tendencje stylistyczne w malarstwie: AKADEMIZM – odrealnia, idealizuje; leżąca kobieta to bogini Wenus.</i> <i>REALIZM – podejmuje temat w sposób typowy dla tego kierunku; leżąca kobieta to chłopka na polu; realność, pospolitość tematu.</i>	

Zadanie 16. (3pkt)

Rozpoznaj budowlę i podaj:

- a) nazwę budynku *Zbór Ewangelicko – Augsburski*
- b) miasto, w którym się znajduje *Warszawa*
- c) nazwisko architekta *Szymon Bogumił Zug*
- d) styl, który reprezentuje *klasycyzm*
- e) który z zabytków sztuki antycznej był wzorem dla tej budowli *Panteon rzymski*

Zadanie 17. (2 pkt)

Wymienionym malarzom przyporządkuj tematykę, w której się specjalizowali.

Malarze:

- A. Heda
- B. Ruisdael
- C. Canaletto
- D. Holbein
- E. Watteau
- F. Peter de Hooch

Tematy:

- a) scena rodzajowa
- b) pejzaż
- c) portret
- d) fêtes galantes
- e) weduta
- f) nokturn
- g) martwa natura

A. *g*

B. *b*

C. *e*

D. *c*

E. *d*

F. *a*

Zadanie 18. (2 pkt)

Pod przedstawionymi portretami kobiet wpisz nazwiska ich mężów:

A*J. Matejko***B***Rembrandt***C***J. Mehofer***D***S. Wyspiański***E***P.P. Rubens*

Zadanie 19. (3 pkt)

Rozpoznaj dzieło, którego fragmenty prezentowano powyżej i określ:

- a) nazwę obiektu i miejsce, gdzie się znajduje *Drzwi Gnieźnieńskie*
- b) wiek, w którym powstało *XII*
- c) tematykę – *sceny z życia świętego Wojciecha*
- d) materiał i technikę, w której zostało wykonane *odlew w brązie*

Zadanie 20. (2 pkt)

Spośród podanych określeń podkreśl pięć, które odnoszą się do mozaiki bizantyńskiej:

- a) realizm
- b) kompozycja izokefaliczna
- c) dekoracyjność
- d) iluzjonistyczny modelunek światłocieniowy
- e) wydłużenie proporcji postaci
- f) brak realnego modelunku ciała pod szatami
- g) rytmizacja i schematyzacja kompozycji
- h) przestrzenność kompozycji

Zadanie 21. (3 pkt)

Pod przedstawionymi przykładami dzieł wpisz

- a) nazwiska ich twórców
- b) nazwy kierunków malarskich lub grup artystycznych, które reprezentują.

A

- a) *Mondrian*
- b) *neoplastycyzm*

B

- a) *Matisse*
- b) *fowizm*

C

- a) *Picasso*
- b) *kubizm*

D

- a) *Severini*
- b) *futuryzm*

E

- a) *Dali*
- b) *surrealizm*

Zadanie 22. (3 pkt)

Rozpoznaj przedstawione przykłady architektury XX w. i wpisz pod każdym:

a) nazwę budynku

b) nazwisko architekta (dobierając z poniżej podanych).

Architekci: *Maciej Nowicki, Gerrit Rietveld, Mies van der Rohe,*

Franck Lloyd Wright, Walter Gropius, Jern Utzon, Le Corbusier

A

- a) *Dom nad wodospadem*
b) *Frank Lloyd Wright*

B

- a) *budynek Bauhausu*
b) *Walter Gropius*

C

- a) *Opera w Sydney*
b) *Jorn Utzon*

D

- a) *Kaplica w Ronchamp*
b) *Le Corbusier*

E

- a) *dom Schroedera, Utrecht*
b) *Gerrit Rietveld*

Zadanie 23. (10 pkt)

Porównaj dwie rzeźby widoczne na reprodukcjach:

RZEŻBA A**RZEŻBA B**

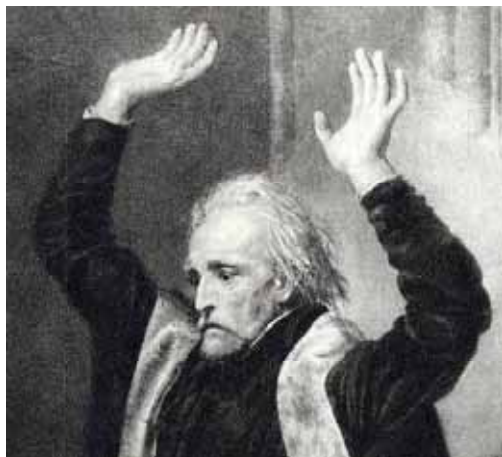
a) podaj nazwy typów ikonograficznych obu rzeźb i wiek ich powstania	<i>Pieta</i> <i>(Pieta z Lubięża)</i> <i>XIV wiek</i>	<i>Piękna Madonna</i> <i>(Madonna z Dzieciątkiem)</i> <i>XV wiek</i>
b) porównaj rzeźby, podając po trzy cechy stylistyczne formy	<ul style="list-style-type: none"> – drewno polichromowane i złocone, – formy twarde, zgeometryzowane, – odchodzenie od realizmu w kierunku deformacji podkreślającej dramatyzm sceny, – Maria zboliała, zeszpecona bólem; ciało Chrystusa wychudzone, zdeformowane, – eksponowanie męki i cierpienia przez szczególną ekspresję form. 	<ul style="list-style-type: none"> – drewno polichromowane i złocone, – formy miękkie, łagodnie sphywające fałdy szat, – kontrast, – odchodzenie od realizmu w kierunku idealizacji, elegancji form, podkreślających liryzm sceny, – postać Marii piękna, młoda, pogodna radosna.
c) sformułuj wniosek dotyczący stylu i sposobu ujęcia tematu	<p>Obie rzeźby są przykładami charakterystycznych dla gotyckiej plastyki tematów ikonograficznych, związanych z kultem maryjnym. Rzeźba A – związana z tendencją mistyczną („devotio moderna”), ukazuje ból Matki przeżywającej śmierć Syna, „compassio” – współmęka, udział Marii w Odkupieniu. Rzeźba B – związana z dworską tendencją stylu pięknego, podkreślenie radości macierzyństwa (Królowa Nieba, Nowa Ewa).</p>	

Zadanie 24. (3 pkt)

Do przedstawionych fragmentów słynnych dzieł Matejki dopasuj tytuły obrazów spośród niżej podanych:

Zawieszenie Dzwonu Zygmunta, Rejtan na Sejmie Warszawskim, Bitwa pod Grunwaldem, Wernyhora, Hold Pruski, Kazanie Skargi, Stańczyk podczas balu u Królowej Bony.

A

Kazanie Skargi

B

Wernyhora

C

Zawieszenie Dzwonu Zygmunta

D

Bitwa pod Grunwaldem

E

Hold Pruski

F

Rejtan

Zadanie 25. (10 pkt)

Przedstawione na ilustracjach dzieło architektoniczne opisz według podanych poleceń:

<p>A. Rozpoznaj i podaj:</p> <p>a) nazwę budowli</p> <p>b) nazwisko architekta</p> <p>c) czas powstania</p>	<p><i>Kaplica Zygmuntowska</i></p> <p><i>Bartolomeo Berrecci</i></p> <p><i>1519-1533</i></p>
<p>B. Zanalizuj architekturę i dekorację:</p> <p>a) ukształtowanie bryły</p> <p>b) podziały architektoniczne wnętrza</p> <p>c) charakter dekoracji rzeźbiarskiej</p>	<p><i>a)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>budowla centralna – na planie kwadratu,</i> – <i>przekryta kopułą na ośmiobocznym bębnie (tamburze),</i> – <i>zwieńczona latarnią,</i> – <i>opracowanie elewacji za pomocą ściśle architektonicznych podziałów (pilastry i formy geometryczne),</i> – <i>formę tę charakteryzuje spokój, harmonia, idealne proporcje.</i> <p><i>b)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>rozcłonkowanie ścian wnętrza wg schematu łuku triumfalnego,</i> – <i>rzeźbione nagrobki królewskie.</i> <p><i>c)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>rzeźbiarska dekoracja groteskowa – relief pokrywający ściany kaplicy,</i> – <i>nisze i medaliony po bokach ścian wypełnione rzeźbą figuralną o znaczeniu symbolicznym – dewocyjnym,</i> – <i>kopuła (symbolizująca niebo), wypełniona kasetonami z dekoracją kamieniarską w postaci rozet,</i> – <i>w szczycie latarni – renesansową antykwą – podpis architekta, umieszczony wśród rzeźbionych głów anielskich.</i>
<p>C. Sformułuj wnioski dotyczące stylu budowli</p>	<p><i>Budowla reprezentuje typ dojrzałego renesansu włoskiego początku XVI w. Realizuje idealny typ świątyni centralnej, mauzoleum – kaplicy grobowej.</i></p>

Zadanie 26. (4 pkt)**O których artystach barokowych mówią przedstawione charakterystyki?****Wpisz poniżej odpowiednie nazwiska:**

1. „Życie miał krótkie i burzliwe, a zdążył dokonać jednej z największych rewolucji w malarstwie. Odrzucił renesansową harmonię kompozycji i subtelność formy; wydobywał figury z mroku nie stopniowo, lecz nagle i dramatycznie. Zdobył uznanie możnych mecenasów, łącznie z wpływowymi kardynałami.”

Caravaggio

2. „Był mistrzem światłocienia. Stosował też niezwykle efekty fakturowe (bardzo grubo kładziona farba). Pozostawił ogromną spuściznę malarską i graficzną o różnorodnej tematyce. Najbardziej jednak charakterystycznym tematem jego twórczości były autoportrety o charakterze psychologicznym.”

Rembrandt

3. „Pracował dla możnych mecenasów sztuki – rodów Borghese i Barberini, został też głównym artystą papieskim. Wznosząc w Rzymie liczne budynki, pomniki i fontanny, nadał miastu nowe, barokowe oblicze.”

Bernini

4. „Był nadwornym malarzem arcyksiężęcej pary Alberta i Izabeli, dyplomata, kawalerem dworu angielskiego. Prowadził wielką pracownię malarską, z wielką swobodą malował wszelkie tematy – religijne, mitologiczne, portrety, także krajobrazy. Jest autorem cyklu malowideł dekoracyjnych do Pałacu Luksemburskiego Marii Medici. Jego ekspresyjne, zmysłowe, o bogatym kolorycie dzieła wywarły wielki wpływ na innych artystów.”

Rubens

Zadanie 27. (3 pkt)**a) Zdefiniuj krótko pojęcie:**

Malarstwo abstrakcyjne – *inaczej nieprzedstawiające, niefiguratywne, bezprzedmiotowe. Jest to sztuka, w której nie pojawiają się przedmioty, jest oderwana od obrazowania rzeczywistości. Dzieło sztuki abstrakcyjnej stanowi odrębną, autonomiczną rzeczywistość zbudowaną z układów linii, form, barw i brył.*

b) Spośród podanych niżej nazwisk artystów, podkreśl sześć nazwisk abstrakcjonistów:

K. Malewicz, F. Bacon, R. Lichtenstein, El Lissitzky, J. Pollock,

P. Picasso, S. Gierowski, M. Rothko, W. Kandinsky

Zadanie 28. (3 pkt)

Wpisz pod przedstawionymi reprodukcjami dzieł nazwiska ich twórców oraz nazwy ugrupowań artystycznych, z którymi byli związani, dobierając z podanych poniżej:

a) nazwiska malarzy: *Zygmunt Waliszewski, Zofia Stryjeńska, Tytus Czyżewski, Leon Chwistek, Maria Jarema, Władysław Strzemiński,*

b) nazwy ugrupowań: *Formiści, Grupa Krakowska, Kapiści, Rytm, a.r., Artes.*

A

- a) *Zofia Stryjeńska*
b) *Rytm*

B

- a) *Zygmunt Waliszewski*
b) *Kapiści*

C

- a) *Leon Chwistek*
b) *Formiści*

D

- a) *Władysław Strzemiński*
b) *a.r. - unizm*

E

- a) *Maria Jarema*
b) *Grupa Krakowska*

Zadanie 29. (3 pkt)

Pod ilustracjami wpisz nazwiska malarzy –autorów dzieł, dobierając z podanych poniżej:
Edouard MANET, Vincent van GOGH, Paul CEZANNE, Edgar DEGAS,
August RENOIR, Paul GAUGUIN

A*Vincent van GOGH***B***Paul CEZANNE***C***Edgar DEGAS***D***Paul GAUGUIN***E***Edouard MANET*

BRUDNOPIS